

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України
щодо діяльності наглядових рад закладів охорони здоров'я»

I. Визначення проблеми

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності наглядових рад закладів охорони здоров'я» (далі – проєкт постанови) розроблений з метою забезпечення утворення та функціонування наглядових рад державних та комунальних закладів охорони здоров'я, передбачених статтею 24 Основ законодавства України про охорону здоров'я.

Проєкт постанови вирішує проблему неможливості утворення наглядових рад, з метою виконання вимог частини другої статті 24 Основ законодавства України про охорону здоров'я та у зв'язку із створенням спроможної мережі закладів охорони здоров'я.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2023 року № 1221 «Про наглядову раду закладу охорони здоров'я» (далі – Постанова № 1221) затверджено Порядок утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я, а також Положення про наглядову раду закладу охорони здоров'я.

Пунктом 2 Постанови № 1221 затверджені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 391, згідно з якими до вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, відноситься наявність у надавача державної або комунальної форми власності, який надає спеціалізовану медичну допомогу, діючої наглядової ради.

Однак згідно з пунктом 4 Постанови № 1221 постанова набирає чинності з дня її опублікування, крім пункту 26 Порядку утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я, затвердженого цією постановою, який набирає чинності через три роки з дня опублікування цієї постанови, та пункту 1 змін, затверджених цією постановою, який набирає чинності через шість місяців після припинення або скасування воєнного стану, але не раніше завершення формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я відповідних госпітальних округів.

Отже внесені Постановою зміни до Вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 391, які передбачають обов'язковість наявності у надавача державної або комунальної форми власності, який надає спеціалізовану медичну допомогу, створеної та діючої наглядової ради, набирають чинності через шість місяців після припинення або скасування воєнного стану.

Також зауважимо, що згідно з пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2022 року № 643 «Деякі питання управління об'єктами державної власності на період воєнного стану» у період дії воєнного стану не проводиться конкурсний відбір керівників, голів виконавчих органів та членів наглядових рад суб'єктів господарювання державного сектору економіки, до яких входять, зокрема, державні підприємства та державні некомерційні підприємства, що належать до сфери управління МОЗ.

Отже наглядові ради закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності відповідно до Постанови № 1221 утворені не були, що унеможливило здійснення відстеження результативності регуляторного акта та використання кількісних та якісних показників (даних).

На сьогодні спроможна мережа закладів охорони здоров'я сформована, до неї долучені 19 областей, крім областей, на яких ведуться активні бойові дії, а саме Запорізької, Донецької, Луганської, Херсонської та Миколаївської. Однак протягом 6 місяців після припинення воєнного стану ці регіони також будуть залучені до формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я.

В зв'язку із цим виникає гостра необхідність утворення наглядових рад закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності відповідно до Постанови № 1221.

Зазначаємо, що утворення наглядових рад закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності є одним із завдань з реалізації Оперативної цілі 5. «Забезпечення прозорості національної політики у сфері охорони здоров'я та залучення громадянського суспільства до прийняття рішень» Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 34-р.

Також пунктом 31 Операційного плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 34-р «Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках», передбачено утворення наглядових рад в державних та комунальних закладах охорони.

Враховуючи вищевикладене, необхідність утворення наглядових рад закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності відповідно до Постанови № 1221 обумовлена необхідністю впровадження елементів ефективного управління закладами охорони здоров'я, які забезпечують громадську підзвітність та нагляд.

Утворення наглядових рад забезпечить ефективне управління закладом охорони здоров'я у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін, що забезпечить надання якісної та доступної медичної допомоги, а також реалізацію прав пацієнтів та працівників закладу та сприятиме ефективній реалізації прав власника на управління закладом.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

виявлення наглядовою радою системних (типових) проблем закладу охорони здоров'я і розроблених політик на їх вирішення;

забезпечення ефективного представництва інтересів власника закладу охорони здоров'я та інтересів громадськості у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів);

сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом;

створення правових передумов для ефективного захисту праві пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.

Утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я підвищуватиме привабливість закладу для пацієнтів, адже наглядові ради допомагатимуть покращувати раціональне використання коштів, залучати інвестиції та впроваджувати інновації, підвищувати якість управління та розвивати заклад охорони здоров'я.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Не буде забезпечено створення прозорих та справедливих правил управління для надавачів медичних послуг охорони здоров'я всіх форм власності та підпорядкування, а також обізнаності громадян щодо можливості захисту прав пацієнтів та працівників закладів охорони здоров'я. Така альтернатива не дозволить забезпечити прозорість управління закладами охорони здоров'я та підзвітність керівників закладів охорони здоров'я щодо раціонального використання коштів та майна, залучення інвестицій охорони здоров'я, тощо.
Альтернатива 2 Розробка проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України	Така альтернатива передбачає врегулювання основних питань, пов'язаних із корпоративним управлінням закладів охорони здоров'я.

щодо діяльності наглядових рад закладів охорони здоров'я»	Така альтернатива забезпечуватиме досягнення цілей щодо: забезпечення ефективного представництва інтересів власника закладу охорони здоров'я та інтересів громадськості у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів); сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом; створення умов для ефективного захисту праві пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.
---	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні, оскільки порушуватиметься законодавча вимога створення наглядових рад у закладах охорони здоров'я та не буде змоги побудувати систему корпоративного управління.	Витрати часу на покращення якості медичного обслуговування через застарілість законодавства та відсутність механізмів корпоративного управління в закладах охорони здоров'я.
Альтернатива 2 Розробка проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності наглядових рад закладів охорони здоров'я»	Надасть можливість забезпечити виконання статті 24 Основ, а також створить правові передумови для організації створення та функціонування наглядових рад при закладах охорони здоров'я. Таким чином, буде забезпечено ефективне представництво інтересів власника закладу охорони здоров'я та інтересів громадськості у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів); сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом; створення умов для ефективного захисту праві пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.	Реалізація проєкту постанови не матиме впливу на надходження та витрати місцевого та/або державного бюджету. Витрати часу на створення наглядової ради (оприлюднення оголошень про вакантні посади членів наглядової ради та розгляд пропозицій конкурсною комісією та затвердження обраних кандидатів), а саме органи місцевого самоврядування – 994740 грн., Міністерство охорони здоров'я – 10620 грн.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Відсутня можливість дієвого впливу громадськості на керівництво закладу охорони здоров'я, щодо врахування інтересів громадськості в організації роботи закладу охорони здоров'я. Якість управління в закладах охорони здоров'я не зможе підвищуватись за відсутності механізмів корпоративного управління.	Витрати часу на пошук закладу охорони здоров'я, який надає якомога якіснішу медичну допомогу через належний контроль за керівництвом, наявність сучасного обладнання та інших переваг, які може мати заклад завдяки стратегічній допомозі наглядової ради.
Альтернатива 2	Проектом Типового положення про наглядову раду закладу охорони здоров'я визначено, що ця рада є колегіальним органом стратегічного управління закладу охорони здоров'я, який представляє інтереси власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) та інтереси громадськості. Тому утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я створить умови для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника.	Відсутні.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць станом на 01.10.2025	360	764	-	-	1124
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	32%	68%	-	-	100%

* 1124 - кількість укладених договорів про медичне обслуговування населення на спеціалізовану медичну допомогу на основі інформації із аналітичної панелі (дашборду) «Укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій» Національної служби здоров'я України

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Відсутність наглядових рад у	Відсутні, оскільки наглядові ради у закладах охорони здоров'я не

	зкладах охорони здоров'я унеможливило утворення моделі ефективного управління закладом. Така ситуація негативно впливає на діяльність закладу в цілому та зокрема на підвищення якості надання медичних послуг, раціональне використання коштів та майна, залучення інвестицій охорони здоров'я, на захист прав працівників закладу охорони здоров'я, а також на прозорість діяльності керівника закладу охорони здоров'я.	утворюються.
Альтернатива 2	Утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я підвищуватиме привабливість закладу для пацієнтів, адже наглядові ради допомагатимуть покращувати раціональне використання коштів, залучати інвестиції та впроваджувати інновації, підвищувати якість управління та розвивати заклад охорони здоров'я.	Витрати часу на ознайомлення із нормативно-правовим актом, а також на підготовку та внесення змін до статуту, розробку цивільно-правових договорів із членами наглядової ради.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	Відсутні.
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	526032, 00 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені у Розділі I цього аналізу.
Альтернатива 2	4	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки сприятиме: - створенню умов для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я. Дозволить: - запровадити забезпечення прозорості та відкритості управління закладом за допомогою присутності незалежних, професійних та авторитетних незалежних членів; - здійснювати нагляд за фінансовою звітністю та підвищити ефективність діяльності керівника закладу охорони здоров'я. - підвищити якість медичного обслуговування пацієнтів. Таким чином, така альтернатива сприятиме досягненню цілі державного регулювання щодо підвищення рівня надання медичної допомоги.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Для держави: Відсутні, оскільки порушуватиметься законодавча вимога створення наглядових рад у закладах охорони здоров'я та не буде змоги побудувати систему корпоративного управління	Для держави: Витрати часу на покращення якості медичного обслуговування через застарілість законодавства та відсутність механізмів корпоративного управління в закладах охорони здоров'я..	Ця альтернатива не забезпечує потреби у розв'язанні проблеми та досягнення встановлених цілей.

	Для громадян: Відсутня можливість дієвого впливу громадськості на керівництво закладу охорони здоров'я, щодо врахування інтересів громадськості в організації роботи закладу охорони здоров'я. Для суб'єктів господарювання: Відсутність діючого механізму корпоративного управління закладами охорони здоров'я.	Для громадян: Витрати часу на пошук закладу охорони здоров'я, який надає якомога якіснішу медичну допомогу через належний контроль за керівництвом, наявність сучасного обладнання та інших переваг, які може мати заклад завдяки стратегічній допомозі наглядової ради. Для суб'єктів господарювання: Відсутні.	
Альтернатива 2	Для держави: Надасть можливість ефективного представництва інтересів власника закладу охорони здоров'я та інтересів громадськості у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів); сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом; створення умов для ефективного захисту праві пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я.	Для держави: Витрати часу на створення наглядової ради (оприлюднення оголошень про вакантні посади членів наглядової ради та розгляд пропозицій конкурсною комісією та затвердження обраних кандидатів).	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки повністю вирішує проблему, забезпечує дотримання законодавства та відповідність до сучасних стандартів корпоративного управління на підприємствах державної (комунальної) форми власності.

	Для громадян: Утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я створить умови для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника. Для суб'єктів господарювання: Підвищення привабливості закладу для пацієнтів, адже наглядові ради допомагатимуть покращувати раціональне використання коштів, залучати інвестиції та впроваджувати інновації, підвищувати якість управління та розвивати заклад охорони здоров'я.	Для громадян: Відсутні Для суб'єктів господарювання: Витрати часу на підготовку та внесення змін до статуту, розробку цивільно-правових договорів із членами наглядової ради.	
--	---	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта.
Альтернатива 1	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені у Розділі І цього аналізу.	Відсутні.
Альтернатива 2	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки сприятиме: - створенню умов для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника закладу	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.

	охорони здоров'я. Дозволить: - запровадити забезпечення прозорості та відкритості управління закладом за допомогою присутності незалежних, професійних та авторитетних незалежних членів; - здійснювати нагляд за фінансовою звітністю та підвищити ефективність діяльності керівника закладу охорони здоров'я. - підвищити якість медичного обслуговування пацієнтів. Таким чином, така альтернатива сприятиме досягненню цілі державного регулювання щодо підвищення рівня надання медичної допомоги.	
--	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізми, які забезпечать розв'язання проблеми:

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є розроблення та прийняття регуляторного акта, яким передбачено обов'язковість утворення та функціонування наглядових рад закладів охорони здоров'я.

Заходами, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми з боку держави, є забезпечення інформування суб'єктів господарювання про положення акта шляхом оприлюднення його у засобах масової інформації та розміщенні на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи органами місцевого самоврядування.

За реалізацію цього проєкту акта відповідають органи місцевого самоврядування та МОЗ.

З метою реалізації цього проєкту акта органам місцевого самоврядування та іншим власникам закладів охорони здоров'я необхідно провести оприлюднення оголошень про вакантні посади членів наглядової ради та розгляд пропозицій конкурсною комісією та затвердження обраних кандидатів.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарської діяльності:

1) ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет);

2) привести у відповідність статут та інші акти закладу охорони здоров'я у відповідність із законодавством.

Негативний вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта відсутній.

Реалізація положень регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат із державного бюджету.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

Витрати на виконання вимог регуляторного акту з боку органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування будуть відповідати витратам на заробітну плату співробітників, які за функціональними обов'язками уже здійснюють та в подальшому здійснюватимуть відповідні заходи.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Проект постанови стосується інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання. Негативних наслідків у зв'язку з прийняттям проекту постанови не очікується.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування, оскільки здійснюватиметься в межах бюджетних асигнувань, виділених на реалізацію органами місцевого самоврядування своїх функцій.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта здійснено відповідно до Додатку 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (далі – Методика).

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта здійснено відповідно до Додатку 3 до Методики.

Тест малого підприємництва (М-Тест) відповідно до Додатку 4 до Методики не проводився у зв'язку із тим, що регулювання не поширюється на суб'єктів малого підприємництва.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта є необмеженим, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива у разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проект регуляторного акта.

Регуляторний акт набирає чинності з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не передбачається.
2. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України.
3. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 1124.
4. Розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – низький.

Додатковими показниками результативності є:

- кількість поданих заяв для участі в конкурсі до наглядової ради;
- кількість рішень про відхилення конкурсних пропозицій;
- кількість виявлених наглядовою радою системних (типових) проблем закладу охорони здоров'я і розроблених політик на їх вирішення;
- кількість інвесторів та залучених інвестицій в заклад охорони здоров'я;
- кількість скарг на діяльність наглядової ради та керівництва закладу охорони здоров'я;
- відсотковий стан виконання затверджених наглядовою радою стратегії розвитку закладу та інвестиційного плану.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься через три місяці після набрання ним чинності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати Міністерство охорони здоров'я України, в тому числі використовуючи дані щорічного звіту наглядової ради закладу охорони здоров'я за результатами її діяльності та звітування про діяльність наглядової ради перед громадськістю. Відстеження здійснюватиметься протягом усього терміну дії регуляторного акту.

Міністр охорони здоров'я України

«___»_____ 2026 року

Віктор ЛЯШКО